

Zuid - Oost Salland

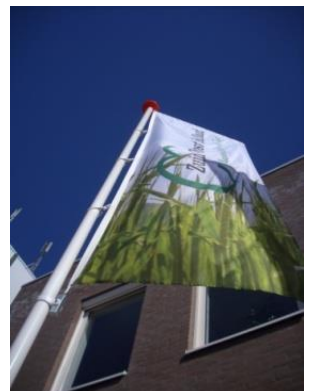
Natuurlijk goed in de Regio!

Juni 2017

Inhoudsopgave

2/3/4	Leden en afnemers
5/6	De belangrijkste tips voor een goede graskuil
7/8/9/10	Bemesting draagt bij aan smakelijk grasland
11	Actualiteiten konijnenhouderij
12/13/14 15/16/17	Koelen varkensstal nog lang geen gemeengoed
18/19	Regeling fosfaatreductie varkenshouderij is vanaf 29 mei geopend
20	Te koop
21/22	LTO Salland fietstocht 2017
23/24	Foto`s uit de oude doos
25/26	Winkel nieuws

Aan de leden en afnemers

Het groeiseizoen is iets laat maar voor de rest goed begonnen. De eerste snee zit in de kuil en de tweede staat er aan te komen. Bij de meeste boeren is de eerste snede er uiteindelijk goed in gekomen. Ondanks de kou, hebben er toch voldoende mooie dagen voor inkuilen tussen gezeten. Ook de andere gewassen beginnen al goed zichtbaar te worden. Het lastige is, dat we nu de eerste tekenen van droogte gaan merken en we hebben nog weinig regen in het verschiet. Het mooie van het weer is dat het zich niet laat voorspellen en altijd weer voor verrassingen zorgt. Hetzelfde geldt voor de sectoren. De varkensprijs lijkt uiteindelijk mooi mee te stijgen met de hogere biggenprijs en dat zorgt ervoor dat er weer wat verdient wordt in de sector. De vleesvarkenshouders merken dat nog niet goed, omdat de duurdere biggen eerst voor gefinancierd moeten worden. In de melkveesector is de melkprijs goed, een verdere stijging van de melkprijs zit er aan te komen. Daarnaast is de sector druk bezig met het fosfaatreductieplan. Door uitspraken van rechters lijken er meerdere kampen te komen. Dat is jammer voor zo'n mooie sector. Laten we begrip voor iedereen blijven tonen en samen de strijd voor het behoudt van derogatie aan blijven gaan. De melkprijs voor de geiten is nog goed, al wordt er de komende periode veel extra aanbod verwacht. Dan blijft het altijd spannend of de goede prijs zich kan blijven handhaven. Daarnaast gaan er ook voorzichtige geluiden op voor fosfaatrechten. Dat is het risico voor een sector die hard groeit. Voor de konijnen komt de zomer met de slechte opbrengstprijzen er aan. Dit is een bekend gegeven, maar dit jaar zal er ook minder geleverd moeten worden. Belangrijk om in het najaar weer een goede vleesprijs te kunnen krijgen. Maar het blijft een lastig gegeven in een sector waar continuïteit in de stal voor de beste resultaten zorgt. Daarnaast blijft de VHD (de ziekte die het grootste deel van de konijnen in een stal laat overlijden) rondwaaien. Het leek even rustig maar toch steken nieuwe gevallen weer de kop op. Al met al weer genoeg uitdagingen om het nieuwe seizoen met opgeheven hoofd tegemoet te zien. Want het hoofd laten hangen is niemand bij gebaat.

Grondstofprijzen

De grondstoffenmarkt bevindt zich in een belangrijke fase. Van de eiwitten kunnen we zeggen dat de voorraad Soya groot is. Dit laat zich zien in de prijzen. Eiwitrijkemengsels zakken in prijs. Voor wat betreft granen is de markt gespannen. Voorraden van tarwe zijn ruim, maar de weermarkt waarin we zitten, speelt een duidelijke rol. In april/mei is er in Europa erg weinig neerslag gevallen. Wij zijn dan ook niet gerust op vooral de gerstooogst, welke als eerste voor de deur staat

Bulkauto

Begin juni komt onze nieuwe bulkauto. Deze bulkauto is nog iets groter dan onze andere 32 tonner. Hierdoor is hij nog flexibeler qua inzet. Hiermee verwachten we de huidige omzet weer binnen normale tijden te kunnen weg brengen.

De nieuwe bulkauto is ook voorzien van hoge druk lossing. Hierdoor wordt er niet met 1 bar, maar met 2 bar gelost. In plaats van het verblazen van het product met veel lucht, wordt nu het product als een worst door de slang heen gedrukt. Dit gaat veel rustiger en met ook minder slijtage aan de brok. Dit is heel goed te zien aan de stofzak. Deze hangt slap, terwijl hij bij lage druk lossing helemaal bol staat.

OOCON

De OOCON heeft nu bijna een jaar onder de nieuwe naam gedraaid. De samenwerking verloopt heel goed. Ca. 55.000 ton grondstoffen worden er per jaar overgeslagen. Door het overslaan in eigen beheer kan er toch weer iets bespaard worden op de overslag kosten. Dat voordeel zien we in de grondstofprijzen terug en dat wordt direct aan u doorberekend als afnemer.

Dat overslag per schip (ondanks de lage tarieven) niet altijd aantrekkelijk is, bewijst dat we nog steeds veel producten franco per as laten aankomen. Maar de OOCON heeft ook als voordeel dat we bij nood altijd grondstoffen achter de hand hebben en dat maakt de grondstoffenplanning een stuk eenvoudiger.

Inname granen.

Ook dit jaar neemt de CAVV weer eigen verbouwd graan (tarwe, triticale, gerst, rogge en maïs) in, via het z.g. poortwachtersysteem. Indien u hiervoor nog geen papieren van de CAVV heeft ontvangen, kunt u dit op ons kantoor melden. Deze papieren zijn noodzakelijk om een goede kwaliteit van ons product te kunnen waarborgen. Deze papieren moeten terug gestuurd worden voor de aanvang van de oogst en zullen steekproefsgewijs worden gecontroleerd door onze voorlichter.

Daarnaast dienen wij eerst een monster van het graan te ontvangen voor een vochtbepaling, alvorens wij het graan in nemen. Bij vragen bel gerust uw voorlichter of naar ons kantoor.

Vakantieperiode

Ook al lijkt het nog ver weg, maar eind juni beginnen de vakanties weer. Zoals ieder jaar gaan de medewerkers, (in de fabriek, kantoor, voorlichters en winkel) om beurten op vakantie zodat wij u goed kunnen blijven bedienen. Wilt u uw bestelling tijdig doorgeven zodat wij alle werkzaamheden zo goed mogelijk kunnen blijven inplannen. Daarnaast willen wij u ook alvast een goede en zonnige vakantie toewensen.

Hans Verheul

De belangrijkste tips voor een goede graskuil

Inkuilen: een gevoelig proces

Om te komen tot een goede, stabiele graskuil is het oogsten van een goed gewas met voldoende suiker niet voldoende. Na inkuilen is een snelle en optimale fermentatie namelijk noodzakelijk om de voederwaarde van het gewas te behouden. Het doel is tot een goed geconserveerde en niet broeigevoelige graskuil met een hoge dichtheid (> 225

kg/m³) te komen.

Hieronder volgen een aantal tips hoe een dergelijke graskuil te realiseren.

Streef naar 40-45% droge stof in de graskuil

Het beperken van zuurstof is één van de

belangrijkste randvoorwaarden voor een goed geconserveerde graskuil. Bij graskuilen rond de 40% (tussen 35% en 45%) droge stof is het realiseren van een hoge dichtheid makkelijker. Boven de 45% droge stof is compact aanrijden moeilijker, zeker in de bovenste lagen, met meer zuurstof in de graskuil (en extra kans op broei) als gevolg. Mocht de graskuil door redenen toch droger zijn, zorg dan in ieder geval dat de natte percelen als laatste worden ingekuild om maximale compactheid te bereiken. Daarnaast draagt ook hakselen bij aan een grotere dichtheid, ca. 10%.

Aanrijdcapaciteit op de kuil bepaalt de snelheid van hakselen

De balans tussen de aanrijdcapaciteit op de kuil en de aanvoer vanuit het land is een kritiek punt. De capaciteit van de hakselaar neemt al jaren toe, terwijl uiteindelijk toch de aanrijdcapaciteit op de kuil zelf het succes van inkuilen bepaalt. Een simpele stelregel voor de juiste balans is dat de helft van de aangevoerde tonnen product per uur op de graskuil aanwezig moet zijn voor aanrijden. Dus als er

één shovel van 10 ton de graskuil aanrijdt, dan mag maximaal 20 ton product worden aangevoerd per uur (is 3 ha/uur bij een snede van 3000 kg DS van 40% DS). Daarnaast is het gelijkmatig uitrijden van het gewas in lagen van maximaal 15 tot 20 cm over de gehele graskuil belangrijk om tot maximale dichtheid te komen.

Een snelle afdichting van de kuil is essentieel

Als de juiste dichtheid is gerealiseerd, dan is de laatste stap in een succesvolle conservering, de afdichting. Het afdichten van de kuil dient dan ook meteen na het vertrek van de loader van de kuil te gebeuren. Een folie onder het plastic verdient absoluut de voorkeur, omdat deze folie de onregelmatigheden in de toplaag veel beter volgt. Bij afdekking van de kuil, het liefst met een gronddek, zorgt deze folie er netto voor dat er veel minder zuurstof is en dat de juiste conservering veel sneller begint. Zorg ook bij tussentijds afdekken ervoor dat de kuil zo snel mogelijk dicht zit en dat er geen lucht bij kan komen! Afdekken met een extra beschermkleed, banden en zand langs de randen heeft de voorkeur.

Kuiltoevoegmiddelen.

Elk jaar is er weer de discussie over het wel of niet toepassen van inkuilmiddelen. Normaal adviseren we bij kuilen met een goed ds% en voldoende suiker geen toevoegmiddelen. In twee gevallen kan het verstandig zijn daarvan af te wijken: bij te droge kuilen die daardoor broeigevoelig zijn kan het verstandig zijn om een middel te gebruiken dat broei tegen gaat bij uitkuilen. Deze dienen dan heterofermentatieve melkzuurbacteriën te bevatten. Het tweede geval dient zich aan bij te natte kuilen. Dan is een toevoegmiddel echt nodig om de conservering te stimuleren. Hiervoor zijn dan homofermentatieve melkzuurbacteriën de aangewezen soort. Bij een te verwachten laag suikergehalte kan melasse toevoegen ook een goede optie zijn

Bemesting draagt bij aan smakelijk grasland

Voor een hoge melkproductie van weidend vee is een goede grasopname een eerste vereiste. Dit is te bevorderen door de smakelijkheid van het gras te verhogen. De smakelijkheid wordt onder andere bepaald door:

- samenstelling van het grasbestand (Engels raaigras, Timothee, klavers en beemdlangbloem zijn smakelijke soorten),
- hoeveelheid groene bladmassa,
- gehalte aan organische bestanddelen als suikers, eiwit, NDF,
- gehalte aan mineralen (natrium, kalium en silicium).

Een aantal van deze aspecten is stuurbaar via de bemesting. We zetten er een paar voor u op een rijtje.

Niet elke grassoort reageert op natriumbemesting

Natrium is een essentieel element voor de diervoeding. Een tekort vermindert de eetlust.

Symptomen zijn likzucht, dalende melkgift en een verminderde conditie. Helaas reageren niet alle grassen hetzelfde op een natriumbemesting. Bij Engels raaigras en kropaar leidt een

bemesting tot een hoger natriumgehalte in het gras. Dit hogere gehalte leidt weer tot een hogere grasopname (0,5-1 kg ds/koe/dag) en melk- en vetproductie. Bij Timothee en Roodzwenkgras daarentegen stijgt het natriumgehalte c.q. de grasopname niet door een natriumbemesting. Stikstof stimuleert overigens de natriumopname in het gras.

Bemestingsadvies natrium

Het natriumadvies voor grasland is niet gericht op verhoging van de opbrengst, maar wordt uitsluitend gegeven met het oog op de gezondheidstoestand van het rundvee en de smakelijkheid van het gras. Bij beweiding en/of een rantsoen met veel graskuil is het gewenst om via bemesting het natriumgehalte van het gras op peil te houden. Dit is gunstig voor de voeropname. Daarnaast worden percelen beter afgeweid. Bij een rantsoen met veel snijmaïs is aanvulling nodig via het voerspoor. Het advies voor de eerste snede is er op gericht om een gehalte van 2,5 g Na per kg droge stof te realiseren. Het advies voor natrium bestaat uit een advies voor het eerste jaar na grondonderzoek en een advies voor latere jaren.

Het bemestingsadvies voor natrium hangt af van de natrium-, kali- en magnesiumtoestand. Ook de pH en de bemesting met stikstof, kali en magnesium zijn van invloed op het Na-gehalte. In het advies wordt hiermee rekening gehouden. Het advies voor zand en löss staat in tabel 2-17. Voor bemestingsadviezen voor Klei en Veen kunt u kijken www.bemestingsadvies.nl

Tabel 2-17 Zand en löss, Na-advies bij 20-30 m³ dunne rundermest per ha in relatie tot de beschikbare hoeveelheid Na, K en Mg op basis van grondanalyse met 0,01 M CaCl₂.

Na mg/kg	K mg/kg	Mg mg/kg	Advies 1 ^e jaar na bemonstering kg Na ₂ O/ha	Advies 2 ^e – 4 ^e jaar na bemonstering kg Na ₂ O/ha
10	60	100	45	45
10	60	200	50	50
10	120	100	55	55
10	120	200	60	60
20	60	100	20	45
20	60	200	30	50
20	120	100	45	55
20	120	200	50	60
30	60	100	0	20
30	60	200	10	30
30	120	100	30	45
30	120	200	40	50
40	60	100	0	0
40	60	200	0	10
40	120	100	20	30
40	120	200	30	40

- Indien geen mest wordt gegeven kan de gift met 10 kg Na₂O/ha omlaag
- Bij gebruik van kalibemesting dient meer Na₂O gegeven te worden. Voor iedere 100 kg kali per ha is het advies 10 kg Na₂O meer te geven.
- Bij 35 m³ dunne rundermest per ha is het advies in alle jaren 5 kg Na₂O/ha hoger

Merkt u dat gedurende het weideseizoen de smakelijkheid duidelijk terugloopt, of wanneer er in het voorjaar geen natrium is bemest, dan is het advies een eenmalige gift van 100 kg landbouwzout (50 kg natrium) te overwegen.

Bij natrium bemesting op grasland wat wordt gebruikt voor beweiding van melkkoeien is ons advies om de goedkoopste variant Graszout Blauw te gebruiken (enkel 50% Na₂O). En de overige mineralen en sporelementen (koper, kobalt en selenium) te verstrekken op stal (eventueel via het mengvoer), dit is de goedkoopste en effectiefste oplossing.

- Uit de bemestingsadviestabel is al af te leiden dat kali een belangrijke invloed heeft op het natriumgehalte in het gras. Een te hoog kaligehalte in het gras drukt het natriumgehalte

en dus de grasopname. Houdt dus, zeker op gronden met een ruim voldoende K-getal rekening met de organische bemesting dat er niet teveel kali wordt gegeven. Zeker op te beweiden percelen is vanuit kalioogpunt het advies na de voorjaarsbemesting geen organische mest meer te geven.

- Grassen reageren sterk op bemesting met silicium en nemen dit actief op. Toch is een aparte siliciumbemesting niet noodzakelijk. Het draagt niet bij aan een betere opname. Bovendien heeft veel silicium in het gras een negatief effect op de verteerbaarheid
- Suikers worden gebruikt voor de vorming van koolhydraten en ruw eiwit. Ook bevorderen ze de smakelijkheid van gras. Het suikergehalte is te sturen met de stikstofbemesting. In het najaar is de lichtintensiteit lager, waardoor er minder suikers gevormd worden. Bouw daarom de N-bemesting in de nazomer tijdig af en benut de N-mineralisatie uit de bodem. Er blijven dan meer suikers over en daarmee neemt de smakelijkheid van het gras toe. Dit geldt voornamelijk op gronden met een hoog stikstof leverend vermogen

Een plus van een halve kg drogestof netto aan weidegras per dag is 1 kg melk per koe per dag extra in de tank!

Bron: Commissie Bemesting Grasland en Voedergewassen, Wageningen UR, OCI Agro.

Actualiteiten konijnenhouderij.

- Omdat de zomerperiode weer is begonnen is in alle konijnenvoerders waarin een anti-cox middel zit, het middel weer gewisseld van Dicluzaril naar Robenidine. Deze wisseling is in week 21 doorgevoerd en zal ongeveer een half jaar zo blijven.
- Er zijn nog steeds uitbraken van VHD op professionele konijnenhouderijen. Dit virus is dus nog steeds het land niet uit. Een goed entschema kan in elk geval de gevolgen ervan beperken.

- We hebben nu van een aantal stallen de technische kengetallen op papier. We zijn van plan om hier ook een gemiddelde uit te berekenen en dat voor de deelnemende bedrijven erbij te vermelden. Zo is

nog wat sneller te zien welke verbeterpunten extra aandacht behoeven.

- Het verwerkingspercentage voor de mest is in Regio Oost dit jaar 52%. Dit zat vorig jaar op 35%. Dit verwerkingspercentage wordt berekend over de fosfaatproductie op uw bedrijf. De fosfaatproductie is de hoeveelheid fosfaat die met het voer wordt aangeleverd minus de kg fosfaat die in de afgeleverde kg konijn zit.
- We merken de laatste tijd dat het voer behoorlijk stabiel is en vooral veilig. Onze nadruk qua samenstelling ligt ook vooral op die veiligheid. Door de keuze van grondstoffen en toevoegingen slagen wij daar op dit moment goed in.

Koelen varkensstal nog lang geen gemeengoed

Hitte gaat ten koste van technische resultaten.

Klimaat specialisten zien echter nog weinig toepassingen van het koelen van binnenkomende lucht.

Met de zomer in aantocht kunnen varkenshouders weer gaan nadenken over maatregelen om problemen met hitte te voorkomen. Er zijn maatregelen voor de korte termijn maar ook mogelijkheden om te investeren in systemen om de inkomende lucht of de dieren direct te koelen.

Technische resultaten

Koelen is noodzakelijk om de gezondheid en technische resultaten in de zomermaanden op niveau te houden. Vanzelfsprekend tijdens een hittegolf, maar ook in andere perioden van hoge temperaturen. Wageningen Livestock Research heeft de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar de impact van temperatuur op varkens. Dat de temperatuur in de stal sterk kan oplopen blijkt uit bovenstaande grafiek. De staltemperatuur is hier bepaald bij ingestelde waarden van het klimaatstelsel zoals geadviseerd door het Klimaatplatform Varkenshouderij. De gevolgen hiervan op de voeropname en de groei staan in onderstaande grafiek.

Niet koelen kost geld

André Aarnink, onderzoeker veehouderij en milieu bij Wageningen Livestock Research, heeft op basis van deze cijfers berekend wat op jaarbasis de consequenties zijn voor enkele technische resultaten van een hoge temperatuur. Over het jaar heen daalt in een gemiddelde stal bij een debiet van 60 kuub per uur de voeropname met 33,6 gram per dag. Daardoor neemt de gemiddelde groei met 14,3 gram per dag af en stijgt de voerconversie met 0,013 punt. Dat

kost een bedrijf met 5.000 vleesvarkens pakweg € 10.000 per jaar. Daar komen negatieve gevolgen bij voor onder meer de gezondheid en bij zeugen ook problemen met vruchtbaarheid en melkgift. Bij koelen tot 18 graden worden de effecten van hoge staltemperaturen op de productieresultaten tot vrijwel nul beperkt. “Koelen van lucht heeft dus zeker een positief effect”, aldus Aarnink.

Geen doorbraak koelsystemen

Ondanks het nut van koelen en de praktische beschikbaarheid van systemen zien klimaatspecialisten niet veel toepassingen. Vooral warmte-koude-opslag en pad-cooling worden al tientallen jaren

gepromoot. Ondanks dat gebruikers over het algemeen tevreden zijn over het resultaat, zijn beide systemen nooit echt doorgebroken.

‘Varkenshouders denken er pas aan als het warm is’.

Koelen zit blijkbaar nog te weinig tussen de oren bij varkenshouders en ze

onderschatten de negatieve gevolgen van hitte, aldus klimaatspecialist Frans Lemans. “Varkenshouders denken er pas aan als het warm is, en dat is te laat.” Overigens ziet hij hetzelfde met verwarmen in de winter; ook daar wordt te vaak te laat aan gedacht. Waarschijnlijk speelt ook de beperkte financiële ruimte van de afgelopen jaren mee. Dat heeft bijgedragen aan een tendens van sober bouwen. Klimaatspecialist Peter van der Voorst bevestigt dit beeld: “Als ze een investering doen, is dat meestal in eenvoudige systemen. Maar de noodzaak van koelen is zeker niet kleiner dan vroeger. Nieuwe stallen hebben weliswaar een grote inhoud en zijn doorgaans goed geïsoleerd, maar de gevolgen van een aantal hete dagen zijn er niet veel minder om.”

Grondkanaalventilatie

Dan naar de praktijk. Koeling is geen nieuw fenomeen. Met name in het buitenland is daar al veel ervaring mee. Er zijn genoeg mogelijkheden beschikbaar en ook Nederlandse producenten werken al jaren aan systemen. Koelen van binnenkomende lucht kan op verschillende manieren. Bij sommige systemen is het een onderdeel van het klimaatsysteem. De binnenkomende lucht wordt dan door een koude bodem getrokken, zoals bij grondkanaalventilatie en systemen met grondbuizen. Dat heeft als bijkomend voordeel dat de lucht in de wintermaanden wat opwarmt.

Actieve koeling

Daarnaast zijn er systemen voor actieve koeling van de inkomende lucht. Dat is het geval bij pad-cooling. Bij dat systeem staat een soort warmtewisselaar met koud water in de luchtinlaat. Direct contact tussen water en lucht is er bij (hogedruk) nevelkoeling in de inlaat.

Het meest

geavanceerd is een conditioneringssysteem met warmtewisselaar dat het hele jaar door voor een stabiele temperatuur van de inkomende lucht zorgt. Dat is ook veruit het duurste systeem.

Druppelen van water

Een andere manier van koelen is direct op het dier. Druppelen van water op (dragende) zeugen is al wat jaren bekend. Relatief nieuw is schouderkoeling; een systeem waarbij de kraamzeug op een gekoelde vloer ligt. Het is niet per se voor alleen koelen met hitte, maar het hele jaar door wordt een apart klimaat gecreëerd voor zeug en biggen. Koelen via de vloer gebeurt op een eenvoudige manier bij vleesvarkens via de buizen van de vloerverwarming.

Schouderkoeling

De schouderkoeling wordt toegepast bij kraamzeugen. Daarbij stroomt koud water of koude lucht onder de zeug waardoor ze beter haar warmte kwijt kan. De voordelen van schouderkoeling zijn door onderzoekers bij VIC Sterksel al in 2009 aangetoond.

Toch zet ook deze ontwikkeling nauwelijks door, zien ook leveranciers. “Degenen die het hebben zijn er tevreden over”, zegt John van Schriek, directeur van producent Jovas. “Maar omdat wij geen complete stalinrichting in ons pakket hebben, is het moeilijk om het systeem in de markt te zetten.” Wat dat betreft heeft Nooijen Pig Flooring een gunstiger uitgangspositie. Toch ziet accountmanager Hein Klein Gunnewiek nog weinig toepassingen van schouderkoeling. “In Nederland valt het nog tegen maar we verwachten er meer van.” Een moeilijkheid bij het systeem is om voldoende koel water beschikbaar te hebben.

Koelen met nevel

Een methode van koelen die de afgelopen jaren wel opgang heeft gemaakt, is hogedrukkoeling met behulp van nevel. Met name in Limburg is dit vaker geïnstalleerd vanwege een provinciale subsidieregeling. Met het systeem wordt onder hogedruk zeer fijne

nevel gemaakt die, zonder de hokken nat te maken, in de lucht wordt opgenomen. Dat kan buiten bij de inlaat, maar ook bijvoorbeeld onder in het luchtkanaal. Cornelissen Systems is een leverancier hiervan. Volgens eigenaar Eddie Cornelissen is met het systeem de inkomende lucht met 8

graden Celsius terug te koelen. De crux is volgens hem om de juiste druk te hanteren (70 bar) en een goede verdeling van de nozzels. Hij plaatst de nozzels het liefste voor de inlaat, zodat alle lucht al gekoeld de stal binnenkomt. Deze ervaring van Cornelissen wordt onderschreven door onderzoek van Wageningen van enkele jaren geleden.

Extremer klimaat

Tot voor kort waren er bedenkingen over het water in de lucht brengen in verband met oplopen van de luchtvochtigheid. Zowel de klimaatspecialisten als Cornelissen zeggen dat die angst ongegrond is. “En boven een bepaalde luchtvochtigheid slaat het systeem af. Maar dat is eigenlijk nooit het geval.”

De noodzaak van koelen is er en systemen zijn beschikbaar. Toch is het de vraag of koeling in varkensstallen de komende jaren massaal doorzet. De verbeterde economische situatie in de sector en het toenemend besef van het belang van een optimaal stalklimaat kunnen een positieve impuls geven. De verwachting dat het klimaat de komende decennia steeds extremer wordt, is een extra reden om koeling van lucht te overwegen.

Goed voorbereid op hete dagen

Naast koelen van lucht kunnen varkenshouders eenvoudige maatregelen nemen om hitteproblemen te voorkomen.

- Kijk de instellingen van de klimaatcomputer na. Onder andere een te grote en/of te trage afbouw van de bandbreedte en correcties op de klimaatcurve kunnen leiden tot fouten in de ventilatie. Dat is altijd belangrijk, maar zeker bij warme dagen.
- Herstel kapotte of loshangende dakisolatie; dat zorgt voor veel instraling van warmte. Zeker boven een ventilatieplafond is dit niet goed zichtbaar.
- Bekalk de buitenkant van de ramen. Dat houdt met name in de kraamstal veel warmte tegen. Bij een slecht geïsoleerd dak is besproeien een optie.

- Laat bij onbeperkt gevoerde vleesvarkens op droogvoer de voerinstallatie één keer per dag lopen om onrust te voorkomen. Zorg ervoor dat het voer uiterlijk voor 8 uur 's morgens in de bak zit en bij voorkeur nog enkele uren eerder.
- Zorg dat de drinknippels voldoende water afgeven. In de kraamstal is dat minimaal 2,5 liter per minuut, in de dracht 0,8 liter en gespeende biggen 0,6 liter. Vleesvarkens krijgen tussen de 0,7 en 0,8 liter per minuut. Geef zeugen extra water van drie dagen voor tot en met drie dagen na het werpen.
- Verhoog de voergift in de kraamstal wat meer geleidelijk.

Bron: boerderij

Regeling fosfaatreductie varkenshouderij is vanaf 29 mei geopend.

De regeling fosfaatreductie varkenshouderij is sinds 29 mei open. De regeling is bedoeld om in 2017 op vrijwillige basis 1 miljoen kilo minder fosfaat uit varkensmest te produceren.

Dat kan door de aankoop van voer met minder fosfaat. Dit voer is duurder dan conventioneel voer. Varkenshouders worden gecompenseerd voor de extra kosten. Hiervoor is bijna € 4 miljoen beschikbaar.

De regeling valt onder verantwoordelijkheid van de Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV). De uitvoering van de regeling gebeurt door POV in samenwerking met Flynth adviseurs en accountants.

Varkenshouders die willen deelnemen, kunnen zich van 29 mei tot en met 26 juni aanmelden op de websites van de POV en Flynth.

Voorwaarde voor deelname

Voorwaarde voor deelname is dat inzichtelijk wordt gemaakt hoeveel minder fosfaat in 2017 per dier wordt aangevoerd dan in 2016. Bedrijven die bijproducten en losse grondstoffen voeren, kunnen ook deelnemen aan de regeling.

Alleen de reductie van fosfor via het mengvoer telt mee voor de compensatie. Om mee te kunnen doen moet per bedrijf minimaal 100 kilo fosfaat gereduceerd worden. De maximale reductie die meetelt voor de vergoeding is 15%.

Elk BRS-nummer geldt als een apart bedrijf en moet apart aangemeld worden voor deelname. Varkenshouders moeten bij de intekening aangeven hoeveel fosfaat zij verwachten te reduceren.

Als op het eind blijkt dat zij minder dan 80% daarvan gehaald hebben, dan wordt de premie gehalveerd.

Twee tarieven voor tegemoetkoming

Binnen de regeling gelden twee tarieven voor de tegemoetkoming. Deze zijn gebaseerd op het niveau van bruto fosfor in het mengvoer in 2016. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen zeugen en vleesvarkens (zie tabel). De gedachte hierbij is dat bedrijven met veel bruto fosfor in het voer makkelijker een fosfaatreductie kunnen halen dan bedrijven met weinig bruto fosfor in het voer. Eén kilo fosfor in het voer komt overeen met 2,29 kilo fosfaat.

Bij bedrijven met zeugen en vleesvarkens waarbij uit het voerjaaroverzicht niet is af te lezen voor welke diercategorie het voer is bestemd, wordt de reductie op bedrijfsniveau berekend. Zij krijgen een vergoeding van € 3,50 per kilo gereduceerd fosfaat. Bedrijven die uitsluitend speenbiggen houden, kunnen niet deelnemen aan de regeling. Dat geldt ook voor bedrijven die voer afnemen van een buitenlandse voerleverancier die zijn voerjaaroverzichten niet bij RVO.nl registreert.

Bruto P in mengvoer in 2016	Vergoeding per kilo fosfaatreductie	
Vleesvarkens	4,6 of meer	€ 3,50
.	minder dan 4,6	€ 4,50
Zeugen	4,9 of meer	€ 3,50
..	minder dan 4,9	€ 4,50

Bron: boerderij

LTO Salland fietstocht 2017

Op 23 april organiseerde LTO Salland weer hun jaarlijkse fietstocht "Burger zoekt Boer". Dit jaar konden de fietsers ook een kijkje in de fabriek nemen.

Onder het
genot van
een hapje en
een drankje

Voor de kinderen was er ook genoeg te doen

Met een lekker bakje koffie, genieten van het mooie uitzicht.

Foto's uit de oude doos

**Mocht u nog
oude foto's
van Zuid-Oost
Salland
hebben liggen,
voor een kopie
houden we ons
aanbevolen**

Zuid - Oost Salland

Natuurlijk goed in de Regio!

Viano Tuinbemesting

Volle bloei - Rijke groei

Klein fruit
1,5 kg + 250 gr

Gratis

Van € 6,95

Voor € 5,00

Rozen
1,5 kg + 250 gr

Gratis

Van € 6,95

Voor € 5,00

Buxes Hagen
1,5 kg + 250 gr

Gratis

Van € 6,95

Voor € 5,00

Hortensia
1,5 kg + 250 gr

Gratis

Van € 6,95

Voor € 5,00

Rododendron
1,5 kg + 250 gr

Gratis

Van € 6,95

Voor € 5,00

Moestuin
1,5 kg + 250 gr

Gratis

Van € 6,95

Voor € 5,00

Dorpsstraat 51 Heeten
0572-381 541

Stationsweg 4 Haarle
0548-595 662

Acrylaatkit

Elma

Koker 310ml
Wit of grijs

Per stuk € 2,20

Twee stuks voor

€ 3,00

St Marc verfreiniger Dennengeur

1,25 ltr

Van € 6,85

Voor

€ 4,95

OAF Bruinoleum Bruin

Vervanger van
Carboleum
750ml

Van € 7,45

Voor

€ 5,95

2,5 ltr

Van

€ 18,65

Voor

€ 14,95

5 ltr

Van

€ 30,50

Voor

€ 24,95

18 juni Vaderdag

Op vrijdag 16 juni in Haarle en op zaterdag 17 juni in Heeten ontvangen mannen een leuke attentie !!!

www.zuidoostsalland.nl

Heeten

ma t/m vrij 08.30 – 18.00 uur
za 08.30 – 16.00 uur

Haarle

07.30 – 16.45 uur
gesloten